

DUCHOVNÉ OZVENY

ročník IX.
August
2006

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours

Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

číslo 8

KTO SME

Nikdy som počas prázdnin nerobil úvodník. Teraz som si myslel, že sa o to pokúsim, ale napriek snahe som na nič neprišiel. A tak by som Vám chcel ponúknuť niečo, čo nie je moje, ale predsa je to pre mňa dosť cenné. Dúfam, že aspoň niektorým z vás to oblaží dušu, či prispeje k inšpirácii.

Peter Cibira

Cena našich životov nemá svoj pôvod v tom, čo robíme, alebo koho poznáme, ale KTO SME.

Jeden veľmi dobre známy rečník zahájil svoju prednášku tým, že do vzduchu zdvihol 1000 korunovú bankovku. V miestnosti, kde bolo 200 ľudí, sa opýtal: „Kto by chcel túto 1000 korunovú bankovku?“ Ruky sa začali dvíhať. Povedal: „Túto bankovku dám jednému z vás - ale najprv mi dovoľte, aby som urobil toto.“ Začal

bankovku mačkať. Potom sa opýtal: „Kto ju ešte stále chce?“ Ruky boli znovu vo vzduchu. „Dobre,“ odpovedal, „a čo ak urobím toto?“ Hodil bankovku na zem a začal ju mačkať topánkou. Potom ju zdvihol, pomačkanú a pošliapanú. „A teraz, kto ju ešte stále chce?“ Ruky znovu vyleteli do vzduchu. „Priatelia moji, naučili ste sa veľmi cennú lekcii. Bez ohľadu na to, čo som s tou bankovkou urobil, napriek tomu ju naďalej chcete, pretože to nezmenšilo jej hodnotu. Ešte stále má cenu 1000 korún. Mnohokrát sme v živote hodení na zem, pomačkaní a zadupaní do zeme rozhodnutiami, ktoré urobíme a okolnosťami, ktoré nás stretnú. Cítíme sa, ako keby sme boli bezcenní. Ale bez ohľadu na to, čo sa stalo alebo čo sa stane, nikdy nestratíte svoju hodnotu. Špinaví alebo čistí, zničení alebo ľahko pomačkaní, stále ste nedoceníteľní pre tých, ktorí vás milujú. Cena našich životov nemá svoj pôvod v tom, čo robíme alebo koho poznáme, ale KTO SME.“

Čnosti

Viera

Viera je vec tak základná, že bez nej nie sme schopní vidieť nič. Poznámku, že „rozum nevidel nič, dokedy sa neprebudila k životu viera“, potvrdilo a znova potvrdzuje množstvo vynikajúcich vedcov. Potrebujeme vieru, aby sme mohli mať vedu; ale čo je ešte dôležitejšie, potrebujeme vieru, aby sme mohli mať zmysel pre to, kým sme a kam ideme. Potrebujeme mať vieru, aby sme boli schopní rozpoznať svoje miesto v širokej schéme vecí.

„Viera je základom toho, v čo dúfame, dôkazom toho, čo nevidíme“, hovorí pisateľ listu Hebrejom (Hebr 11,1). Je to viera, ktorá dáva človeku jeho základnú orientáciu a identitu vo svete, ktorý by mu bol inak kompletne odcudzený, či už z hľadiska zmyslu alebo z hľadiska osobného. Viera je rebrík ku hviezdám.

Viera veľkých ľudí nie je niečo, čo vlastní oni, ale naopak, je to niečo, čo vlastní ich. Viera nám dáva neotrasiteľný dôkaz, že naše jestvovanie má cieľ, že by sme nemali dovoliť, aby nás udusili pomínajúce vlny znechutenia. Viera je prostriedkom proti strachu, premáha pochybnosti, upokojuje úzkosť, dopĺňa rozum, inšpiruje záväzok, uvoľňuje energiu a ponúka pokoj. Bez viery by sme neboli schopní vydať sa na svoje veľké dobrodružstvá. Kolumbus našiel svet a nemal mapu, okrem tej, ktorú mu viera nakreslila na oblohe. Dôvera v neporaziteľnú túžbu duše, to bola celá jeho veda a jeho jediné umenie.

To, čo sme popísali vyššie, je *viera v Boha*. Existuje aj vyšší stupeň viery, a to: *viera Bohu*. A veriť v tomto zmysle znamená prijať za pravdu to, čo nám niekto hovorí pre jeho hodnovernosť. Ak ten, čo nám čosi tvrdí je pre nás hodnoverný, t.j. nikdy nás neoklamal, potom veríme všetkému, čo nám povie bez toho, že by sme si to overovali. Ak pre nás hodnoverný nie je, potom mu neveríme, aj keby hovoril pravdu. V tomto zmysle s nami pracoval Ježiš: konal zázraky a iné znamenia, aby nás presvedčil o svojej hodnovernosti. Ježiš neprišiel kvôli tomu, aby ľudí uzdravoval alebo aby rozmnožoval chleby a sýtil ľudí. Prišiel nás učiť zásadným a priam revolučným veciam pre náš život, ktorým nebolo ľahké uveriť. Aby sme mali odvahu mu uveriť, konal zázraky, aby si získal hodnovernosť. Potom nám hovoril o veciach, ktoré boli a sú pre nás príliš dobré, než aby sa to dalo len tak ľahkovážne uveriť: o láske Božej, o Kráľovstve Božom, o odpúšťaní ...

Je rozdiel medzi *falošnou a pravou vierou*. Falošná (nepravá) viera nás vždy zradí. Mottom falošnej viery je: Ver v Boha, jeho existenciu, modli sa, chodievaj do kostola, dávaj do zvončeka. A buď si istý, že sa ti nikdy nič zlého nestane. Keď potom takýto „veriaci“ človek stratí napríklad blízkeho človeka pri autohavárii, stratí aj vieru. Pravá viera má toto motto: Ver v Boha, modlievaj sa k nemu, chodievaj do kostola... Vytváraj si s Bohom vzťah. A takáto viera ti bude oporou pre tvoj život. Môže sa však stať, že ťažko ochorieš alebo sa ti príhodi niečo iné, no buď si istý, že Boh bude vo všetkom s tebou, bude prítomný v tvojom živote, bude ti pomáhať niesť tvoj kríž, a to nielen tak, aby si sa v tomto všetkom

nezlomil, ale aby si dokonca cez to všetko narástol. Veriaci človek vie, že tento život nie je všetkým, čo má. Je tu večnosť.

Viera ako vzťah, t.j. viera Bohu je vecou vývoja tak, ako každý jeden vzťah. Na jednej strane hovoríme, že je Božím darom, no tento dar je ako semienko, ktoré treba kultivovať. Rast vo viere človeka by sme mohli pripodobniť k jeho rastu v oblasti duševnej – detstvo, adolescencia, dospelosť. Avšak je možné byť duševne a telesne dospelým, ba dokonca starým človekom, a pritom mať detskú alebo adolescentnú vieru.

Detstvo: V rodine dieťa dostáva obživu, ošatenie a službu - iní mu pomáhajú. Dieťa absorbuje do seba kultúru, hodnoty a cennosti starších bez toho, že by vedelo, že existujú aj iné alternatívy. Človek automaticky prijíma dejiny, morálne smernice a formy modlitby rodiny. Podobne je to aj s človekom, ktorý je v detskej fáze. Detská viera má sklon Boha používať, teda náboženstvo chápe ako niečo, čo má slúžiť nie Bohu, ale jemu samému. Takáto forma viery má sklon vidieť veci *jasne* a na veľmi *istom* bezpečnom základe. Takáto viera nemá otázky ani pochybnosti. Keď však prídu ťažkosti, takáto viera končí. Stráca sa. Jej nositeľ a zradí. Presne tak ako falošná viera. A býva to často, lebo tmy, utrpenia, otázky a trápenia sú časťou života.

Adolescencia je hľadanie identity. „Kto som?“ je otázka, ktorá sa nachádza za pubertákovými otázkami a prejavmi nezávislosti. Viera sa dostáva do svojej adolescencie vtedy, keď človek začína sám hlbšie uvažovať nad tým, ako bol vychovaný a čo zdedil. Boha chápe ako priateľa, odmieta tradičné formy modlitby. Modlitba dosť často u neho

bude spočívať v čírom uvažovaní alebo konverzácii.

Dospelá viera je taká viera, ktorá už dorástla do takej istoty lásky k Bohu, že človek je schopný vzdať sa seba samého. Človek ponúka Bohu seba samého a svoje veci vo výroku: „Tvoja vôľa nech sa stane“. Táto viera, aj keď stojí na istej pôde, predsa je krokom do tmy, pretože človek v tejto etape viery už nečaká, že pochopí tajomstvo Boha. Bude mať veľa otázok, nájde aj veľa odpovedí. Ale bude si zároveň aj uvedomovať, že na mnohé otázky odpovede neexistujú. On sa však bude dobre cítiť aj s otázkami, nejasnosťami, tmami. Hlavné pre neho bude to, že sa bude cítiť v náručí milujúceho Boha, v ktorého má bezvýhradnú istotu. A to jeho životu dodáva nezameniteľný pokoj. A tak dospelá viera by sa dala charakterizovať ako *istá* avšak *nejasná*. Apoštol Pavol hovorí: „Viem, komu som uveril, a som si istý ...“ (2 Tim 1,12) Dospelá viera hľadá predovšetkým kráľovstvo Božie viac než akúkoľvek inú vec týkajúcu sa človeka samého. Bohu nekladie podmienky, ale prijíma Boha takého, aký je. Pre človeka s dospelou vierou je dostačujúcou odmenou, keď on sám slúži Bohu. Bude sa snažiť kráčať k naplneniu jeho vôle. Pre človeka niet väčšieho šťastia a zdroja pokoja, ako je odovzdanie sa do Božej vôle. To predpokladá obe podoby viery: veriť v Boha a veriť Bohu.

Podľa Milan Bubák SVD:

Úvahy o čnostiach
spracovala Alena Baranovičová

Nestavaj múr prv než poznáš to,
čo je za múrom
a čo je pred ním.

Robert Frost

Kto je kto

Osobnosti súčasnej cirkvi

ThDr. Josef Zvěřina

(3.5.1913 – 18.8.1990)

teológia Agapé

Na záver nášho cyklu „Kto je kto?“ by sme chceli čitateľom priblížiť teológa, s ktorým sme viacerí mali to šťastie byť niekoľko rokov v bližšom kontakte.

Ak niekto z mladšej generácie začuje slovné spojenie „lietajúca univerzita“ či „bytové semináre“, zrejme si predstavi všeličo, ale určite nie to, čo tieto pojmy skutočne predstavujú. V časoch tvrdej normalizácie 70-tych rokov a neslobody prejavu názorov či myšlienkových prúdov sa mnohí významní univerzitní profesori museli stiahnuť do ilegality a prednášať filozofiu a teológiu tajne – v bytoch. Jedným z takýchto teológov bol aj Josef Zvěřina.

Narodil sa 3.5.1913 v moravskej obci Střítež u Třebíče. Po maturite na pražskom Arcibiskupskom gymnáziu študoval filozofiu a teológiu na Lateránskej univerzite v Ríme, kde bol aj v roku 1937 vysvätený za kňaza. Po návrate do vlasti pôsobil v duchovnej správe v rôznych farnostiach, najdlhšie v kostole sv. Mikuláša v Prahe na Malej Strane.

Po zrušení vysokých škôl v roku 1939 bol za svoj protinemecký postoj internovaný v Zásrukách, kde v rokoch 1942–1943 strávil 13 mesiacov. Po vojne nastúpil na obnovenú fakultu ako asistent pre odbor kresťanská archeológia a dejiny umenia. V priebehu ročného študijného pobytu v Paríži v rokoch 1947–1948 stihol napísať dizertačnú prácu o freskách v južnom Francúzsku. Doktorát mu udelila Univerzita Karlova.

Po zrušení teologických fakúlt bol v roku 1950 povolaný medzi „čiernych barónov“ do pracovných vojenských oddielov (PTP), kde manuálne pracoval 13 mesiacov. Následne v roku 1952 bol zatknutý a odsúdený na 22 rokov väzenia – za pastoračiu medzi študentmi a inteligenciou. Štrnásť rokov strávil v najťažších väzniciach a pracovných táboroch stalinského Československa. Prepustený bol v roku 1965. Neskôr vystriedal niekoľko robotníckych povolání – pracoval ako kurič, predavač, skladník, pracovník v depozitári Národnej galérie v Prahe.

V krátkom období okolo Pražskej jari bol asistentom a docentom Cyrilometodskej bohosloveckej fakulty v Litoměřiciach. Potom pôsobil v duchov-

nej správe v Praskolesoch, kde mu však v roku 1975 znovu vzali štátny súhlas a musel ísť do núteného dôchodku.

Vtedy však začalo najplodnejšie obdobie jeho činnosti. Za svoju hlavnú úlohu považoval prednášať neverejne teológiu. Z tejto učiteľskej činnosti postupne vyrástla koncepcia aj literárna podoba jeho teológie Agapé, čiže teológia lásky. Teológia Agapé nie je v žiadnom prípade abstraktnou vedou o Bohu, ale vyjadruje vzájomný vzťah Boha a ľudí. Je otvorená súčasnému svetu, jeho otázkam i kritike, ale predovšetkým „má starosť o srdce človeka“ a približuje človeku Boha lásky.

Zvěřina neúnavne obchádzal desiatky študijných skupín v Čechách, na Morave a na Slovensku (jedna z nich bola aj neďaleko – v Piešťanoch). Prednášal, písal skriptá, debatoval, skúšal – a tak vychovával celú generáciu žiakov a žiačok, moderne teologicky vzdelaných laikov, rehoľníkov a kňazov.

Tak, ako ho nezlomilo gestapo a stalinské lágre, neznechutili ho ani nasledujúce roky šikany, výsluchov, domových prehliadok, policajných zadržívání a obžalôb. Osobne spolupracoval s mnohými disidentmi, nebol slepý k problémom doby a ako jeden z prvých podpísal Chartu 77. O jeho aktuálne články bol veľký záujem v cudzine, kde publikoval v mnohých odborných časopisoch. V roku 1988 mu bol udelený čestný doktorát teológie na univerzite v Tübingene, ktorý si však nesmel ísť osobne prebrať.

Po celý čas stál o jeho služby a rady úradujúci František kardinál Tomášek. Bol to predovšetkým Zvěřina, kto mal zásluhu na obdivuhodnej premene kardinála z opatrného hierarchu na medzi-

národne uznávaný symbol duchovného odporu proti komunistickej moci.

Po novembri 1989 bol menovaný za čestného dekana KTF UK a poverený vedením diaľkového štúdia teológie pre laikov.

V júli a v auguste 1990 ho osobne prijal pápež Ján Pavol II, ktorý roky pozorne a s nesmiernymi sympatiami a uznaním sledoval jeho činnosť v cirkvi i v spoločnosti.

Josef Zvěřina zomrel náhle 18.8.1990 (tento mesiac si teda pripomíname jeho nedožité 93 rokov) pri kúpaní v mori v Nettune pri Ríme, kde mal vystúpiť so svojim príhovorom na svetovom stretnutí mládeže. Jeho posledné slová boli odpoveď na otázku, ako sa na pláži cíti: „Ako námorník, ktorý sa vracia do svojho mora.“

(z viacerých zdrojov spracovala A.H.)

Societa

Je dobrá taká societa,
ktorá ťa v kríze utopí?

Možno je to len utópia
chcieť dobro, lásku
od ľudí.

Odludy sme my
vari všetci,
že hľadáme len
potechu?

Do smiechu však
už vôbec nie je,
keď namočia ťa
do hriechu.

Gabriela Spustová

Otvorili sme pamätnú izbu

V sobotu 24. júna sa v Suchej nad Parnou konala milá slávnosť. Otvorenie pamätnej izby obce našim rodákom a dejateľom – spisovateľovi Františkovi Hečkovi, prekladateľovi Blahoslavovi Hečkovi a básnikovi a prekladateľovi Viliamovi Turčánymu. Jediným žijúcim z týchto troch rodákov je Viliam Turčány, Medzi hosťami nechýbala najbližšia rodina Hečkovcov, akademický maliar doc. Jozef Ilavský s manželkou, Stano Jarábek., Milan Macho a filmoví predstavitelia románů Červené víno Emília Vášáryová a Štefan Kvietik.

Slávnosť začala básňou Viliama Turčányho „Suchej nad Parnou“, v podaní herca trnavského divadla Vladimíra Jedľovského. Hostí oficiálne privítal starosta obce Ľudovít Štefánek. Potom pokračoval kultúrny program vystúpením detí Základnej školy a filmovými ukázkami zo života a tvorby našich rodákov. Spracovali ich pán farár Mgr. Peter Cibira a Mgr. Marián Mihok. Toto spracovanie veľmi ocenil syn Blahoslava Hečku Vladislav Hečko. Potešili ho najmä ukážky z Budmeric, ktoré videl o svojom otcovi prvýkrát. Svojim bezprostredným, milým príhovorom a recitáciou všetkých potešil Viliam Turčány. K slávnostnej atmosfére prispel svojim programom aj Suchovský spevácky zbor pod vedením Ing. Baranovičovej.

Pamätnú izbu slávnostne otvorili Milka Vášáryová a Štefan Kvietik a potom si už všetci mohli pozrieť priestory, kde nechýbajú životopisy našich rodákov, ich významné ocenenia, knihy, fotografie, ale aj rôzne rekvizity, kroje a obrazy doc. Jozefa Ilavského. Poďakovanie patrí najmä starostovi obce Ľudovítovi Štefánkovi, vďaka ktorému sa zriadenie a otvorenie Pamätnej izby uskutočnilo. Učiteľom ZŠ - Gabriele Kuželovej, bývalej riaditeľke Marte Brudňákovej, za mnoho hodín, ktoré venovali zo svojho voľného času. Helene Zigovej, Valérii Vyskupičovej, Helene Remenárovej za mužský, ženský a detský kroj, Gabriele Spustovej, Zefirínovi Hečkovi, Jozefovi Nikodémovi, Pavlíne Blahútovej a ďalším za rekvizity, ktoré venovali do pamätnej izby.

Záver tohto podujatia patril spoločnému posedeniu a rozhovorom. O tom, že sa tento večer vydaril, svedčí spokojnosť nielen domácich, ale aj všetkých našich hostí. Viliam Turčány do Pamätnej knihy obce ešte v ten večer napísal:

„Od pána starostu som sa dozvedel, že vďaka pani Milke Vášáryovej, hviezde nášho divadelníctva, slávnostné otvorenie pamätnej izby suchovským rodákom pripadlo na dva veľké sviatky: Sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa patróna našej arcidiecézy a Sviatok Neopoškvrneného Srdca Panny Márie. Z toho, čo som pri tejto príležitosti pohovoril, rád by som odcitolvo aspoň pár tercií z Danteho 33. spevu RAJA.“

*„Panna a Matka, dcéra svojho Syna,
ponížená a vyššia ako tvory,
nemenný večný zámer Hospodina.
Tys tá, v ňu toľká šľachetnosť sa rodí
a s takou ľudskou prírodou sa zlučí,
že sám Jej Tvorca v tvora z Nej sa stvorí.“*

Dante Alighieri, RAJ, XXXIII. spev v 1-6

*„Drahí rodáci, pamätajte na tento deň, na tento dar, o ktorý s Božou pomocou ste sa zaslúžili všetci.
Pán Boh nám pomáha, aj Panna Mária.
Osobitne pozdravujem všetkých čitateľov
Duchovných ozvien.“*

Viliam Turčány.“

V plnom znení Vám prinášame aj dopisy s poďakovaním od nášho rodáka a jeho priateľa profesora Karola Kapellera, ktoré sme dostali pár dní po tejto slávnosti.

„Vážení pán starosta slávnej obce Suchá nad Parnou, milý Ludko Štefánek, vážene jej predstaviteľstvo a milí pracovníci na obecnom úrade i všetci drahí rodáci,

chcem Vám vyjadriť svoju nesmiernu radosť aj aspoň skromnú vďaka za všetko, čo ste pre zriadenie Pamätnej izby suchovským rodákom počas štyroch rokov obetavej a domyselnej práce urobili. Osobitnú vďaka by som chcel vysloviť za prekrásny a srdcia prítomných povznášajúci program pri jej slávnostnom otvorení. Nemožno mi nespomenúť ani štedrú pohostinnosť po programe a srdečné rozhovory

s Vami, s Pani riaditeľkou a členmi učiteľského zboru, s Pekarovičovcami, skvelými zostavovateľmi a upravovateľmi dlhodobej pamäti hodnej pamätnice SUCHÁ NAD PARNOU 1251-2001 a s mnohými ďalšími rodákmi i s prevzácnyimi hosťami.

Rád by som znovu poďakoval pani Emílii Vášáryovej, že určila termín tejto slávnosti na 24. júna, ktorý je pre trnavskú arcidiecézu dvojnásobným sviatkom: sv. Jána Krstiteľa, jej patróna, a Nepoškvrneného Srdca Panny Márie, patrónky celého Slovenska...

Bolo mimoriadnym potešením počúvať pána Štefana Kvietika o televíznom filme Červené víno, ktoré umožnilo popredným slovenským hercom preukázať svoje vysoké kvality. Ja, ktorý televízor nemám a mať nechcem, som takto vďaka Vám videl časť tohto filmu prvý raz.

Chcem zopakovať o autorovi románu, ktorý objavil našu a západoslovenskú obec vôbec pre slovenskú literatúru, že kým on aj prostredníctvom strieborného plátna a prekladov do iných jazykov predstavil Suchú svetu, my, jeho bratia Blahoslav a Vít'azoslav i so mnou sme svojimi prekladmi svetových klasikov chceli urobiť Suchovanmi.

Moja radosť vrcholila, keď tercíny z Danteho Raja, z modlitby sv. Bernarda k Panne Márii (Raj, 33 spev, v.1-21) v preklade aj v origináli, vyvolali veľký potlesk našej Patrónke i Patrónke Danteho veľdiela.

Chcem sa poďakovať i za to, že ste môjmu spolužiakovi z gymnázia, veľkému môjmu priateľovi, dobrodincovi a ochrancovi môjho zdravia, univ. prof. MUDr. Karolkovi Kapellerovi, DrSc., a básnikovi (má už 3 zbierky básní) umožnili predniesť veselú laudáciu na Vášho rodáka a ktorý mal z oslavy taktiež nesmiernu radosť a svoj ďakovný list rád pripája k môjmu.

Pravdaže, to nie je zďaleka všetko čo prispievalo k mojej i našej spoločnej radosi, ktorá dosiaľ vo mne pretrváva a dúfam, že i zostane - a za ktorú by som aspoň z malej čiastky chcel v tomto liste vyjadriť svoju vďaku.

Viem však dobre, že nech by som napísal hocikolko listov a chvál na túto krásnu udalosť i na jej krásne javisko, na rodnú našu obec, dopadlo by to tak ako v básni

Rodná rovina (Jarky v kraji) - na ktorej rovine je Suchá jednou z najkrajších perál jej kultúry a celej jej krásy:

Slovenský ty Rím - a snáď i krajší nad Rím so zvonivou šnúrou perál nad záhradrim,

trnavský môj kraj, ty rodná rovina, chlebič namočený spolu do vína,

daj mi svojej sily, milovaný kraj, svojej šírosti a čírosti mi daj,

zvonivý svoj hlas a rám krásnejší nad rým... I keď Tvoju krásu nikdy nevyjadrim...

Čo najsrdečnejšie Vás všetkých pozdravujem.

Viliam Turčány

P.S. Mimoriadne ma potešil i vynikajúci prednes p. Jedľovského, herca z Trnavského divadla, prednes básne, na ktorú som už dávno zabudol, že som ju zložil, kde publikoval, lebo nemám ju zaradenú ani v jednej zo svojich kníh.“

„Vážený pán starosta Bohom požehnanéj krásnej obce Suchá nad Parnou, milý priateľ Ludovít Štefánek,

Ďakujem za pozvanie, milé prijatie i za skvelé, chutné občerstvenie, ale predovšetkým za možnosť vypočuť a vidieť hodnotný program pri otvorení Pamätnej izby slávnych spisovateľov bratov Hečkovcov a nemenej slávneho literáta básnika, vedca a prekladateľa Viliama Turčányho - môjho vysokováženého ale i od malička obľúbeného priateľa ale i priateľa celej mojej rodiny.

Vaša cielavedomá, náročná ale i potrebná námaha ako i Vašich početných spolupracovníkov dosiahla vysokú umeleckú ale i spoločenskú úroveň. Mnohí starostovia i mnohé obce by mali nasledovať Váš obdivuhodný, ale i jedinečný príklad ako si uctiť svojich literátov i výtvarných umelcov a pritom nezaľudnúť na ľudové umenie svojho kraja.

S úctou i v obdive Vám i všetkým Suchovanom
Váš Karol Kapeller“

Vážení spoluobčania,

uplynul dlhý čas odvtedy, čo som sa Vám prihovril. Hoci vdp. Mgr. Peter Cibira mi dával priestor na písanie, nevyužíval som ho.

Ani teraz by som nezaťažoval vydanie Duchovných ozvien svetskými vecami, no vyprovokovali ma k tomu niektoré skutočnosti, sťažnosti, neodborné vysvetľovanie problémov v našej obci. Aj tu sa ukázala polopravda ako zlo.

Veľa ľudí stále špekulatívne hovorí o **výstavbe a budovaní kanalizácie**. Skutočnosť je takáto:

Dňa 2.12.2002 Fond národného majetku SR (FNM SR) založil Trnavskú vodárenskú spoločnosť a.s. so sídlom v Piešťanoch (TAVOS). Okresný súd v Trnave o jej registrácii rozhodol 7.1.2003. My sme sa stali jej akcionármi. Z toho vyplývali určité povinnosti, ktoré sme si ako akcionári splnili.

Stavba ISPA - výstavba kanalizácie, do ktorej je zahrnutá výstavba kanalizácie v našej obci v celkovej dĺžke skoro 8,5 km po splnení podmienok zo strany našej obce - vypracovanie projektovej dokumentácie pre územné konanie a projektovú dokumentáciu pre stavebné povolenie (spolu za viac ako pol milióna korún) a vydanie stavebného povolenia, za ostatné náležitosti zodpovedá investor.

Začiatok budovania v našej obci podľa harmonogramu z 19.6.2006 je február 2007 a ukončenie je marec 2008 s predpokladanými finančnými nákladmi niekoľkých desiatok miliónov korún.

VODOVOD

V Suchej nad Parnou je vybudovaných cca 5,5 km vodovodnej siete za ktorú sme zaplatili cez 8 miliónov korún.

To, čo platilo pre kanalizáciu, platí aj pre vodovody. 28.4.2004 nás oslovil TAVOS a.s. a upozornil, že od r.2003 jediným **prijímateľom eurofondov pre investície charakteru verejných kanalizácií, ČOV a vodovodov sa stali vodárenské spoločnosti, ako nástupnícke subjekty po transformácii štátnych podnikov vodární a kanalizácií**.

TAVOS a.s. preto od obcí prevzal na seba úlohy pokračovateľa prípravy a následne realizácie finančne náročných investícií.

Na budovanie vodovodov sú štrukturálne fondy. Podmienkou zaradenia obce do projektu Dobudovanie obecných vodovodov v regióne TAVOS a.s. bola žiadosť, ktorú sme uplatnili dňa 17.5.2004 aj s predpokladanou sumou na vybudovanie cca 24 miliónov. Podmienkou bol súhlas s vypracovaním projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie z rozpočtu obce Suchá nad Parnou.

Po posledných geodetických zameraniach (polohopis, výškopis) v máji r. 2004 bola daná objednávka na vypracovanie projektovej dokumentácie pre zostávajúcu časť obce v dĺžke 7399 m. V apríli 2005 bola projektová dokumentácia pre stavebné povolenie hotová a požiadali sme príslušný úrad o stavebné povolenie. V septembri r. 2005 bolo stavebné konanie prerušené pre problémy s pozemkami, ktoré nie sú vo vlastníctve obce. Tieto záležitosti sa vyriešili v máji r. 2006 a 28.6.2006 bolo dané stavebné povolenie verejnou vyhláškou.

Po 28.7.2006 nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť. Týmto aktom sme si všetky náležitosti voči TAVOS a.s. splnili.

Podľa TAVOS a. s. a materiálov zo zasadnutia Valného zhromaždenia

konaného dňa 14.6.2005 **implementácia (realizovanie) projektu štrukturálne fondy sa uvažuje do konca roka 2008.**

Preto výzvy na začatie prác pre budovanie vodovodu a kanalizácie sú ne-náležité, pretože na týchto prácach robíme stále, nielen posledné štyri roky. Neroz-bíjajme otvorené dvere!

Na záver k obom akciám, ktoré nás najbližšie roky čakajú.

Mám trochu obavy z toho, že keď sa začne budovať, treba počítať s pomerne veľkými obmedzeniami v doprave na hlavnej ceste, ale hlavne v úzkych uliciach a uličkách. Bude to vyžadovať veľa trpezlivosti a pochopenia. Skúsenosti sú také, že hlavne tí, čo sa nevedia dočkať týchto prác, sú potom tí, ktorí najviac nadávajú na obchádzky, blato a pod.

Keď už mám slovo, nech mi to čitatelia Duchovných ozvien odpustia, spomeniem ešte dve veci.

Vlani v máji sme začali so saná-ciou havarijného stavu a následne s bu-dovaním sociálnej časti Kultúrneho domu. Práca to bola veľmi náročná, veď sme museli dostať von cca 250 m³ zeminy, pretože do hĺbky skoro 4 m bolo všetko presiakle vodou z potrubia. V januári t.r. sme priestory dali do prevádzky a splňajú najvyššie kritériá náročnosti. Hodnota prác podľa rozpočtárov je cca 3 mil. Sk. Ďakujem všetkým, ktorí sa na tejto nároč-nej práci zúčastnili.

Možno si mnohí všimli, mnohí nie, ale začali sme s rekonštrukciou budo-vy Základnej školy. Máme už vymenenú strechu, okná, začalo sa zatepľovať a vnú-tri prebudovávať internetové a počítačové stredisko. V rámci II. kola projektu OPZI 3.1.1. sme jediná obec v okrese, ktorej sa to podarilo. Práce ukončíme do začiatku školského roka 2006-2007. Celkové ná-kłady činia 7.690 000,- Sk.

Ľudovít Štefánek, starosta

Žatva

Pred večerom svätého Víta
Na kostolnej veži nám zvoný
Vyzváňajú a svojou krásnou melódiou
oznamujú:
Pšenica, raž , jačmeň i ovos zažlkajú .
Korene u obilia svätý Vít podrhol.
Zrno začína dozrievať a tvrdnúť.

Príprav si, kosec, kosu ostrú , ľahkú.
Párnica kosák dobrý a zručný.
Vazač knutel jaseňový, hladký.
Žatva sa na poli začala požehnaním kríža.
Křížov zo pšenice, raži, jačmeňa na roli pribúda.
Uložené kríže v nepretržitých radoch
upozorňujú.
Že úroda obilnín je dobrá a zrno vyzreté a
zdravé.

Žatva keď sa skončila
Kosec (parťák) sa prežehnal a Pánu Bohu
poďakoval a
Za zdravie a dobré počasie a ukončenie žatvy.
Potom spočítal nakosené a uložené kríže na
poli.
Párnica a vazač začnú veniec pliesť
Z obilných klasov a slamy vypletať.
Pre gazdu i gazdinú
S dobrým úmyslom odovzdať.

Priamo z poľa spevom krásnym, slovenským,
ľudovým
(gazda náš, chystaj nám oldomáš, zožali sme
žitko, raž i jačmene.)
do domu gazdovského prinášajú
a krásny upletený veniec z obilnín odovzdávajú
spoločne.
Gazdiná koláčov v peci makových, syrových
napiekla
A žencom, žníciam a ostatným ponúkla.
Gazda vína a pálenku na oldomáš pripravil
A spoločne so žencami, párniceou a viazačmi si
pripil.
Za dobrú úrodu a pekné časy Pánu Bohu
poďakoval
Aj žencom za dobre vykonanú prácu v žatve.

Potešili hostia z Terchovej

Od roku 1991 v kaplnke Navštívenia Panny Márie v Ružovej doline dvakrát do roka pátri jezuiti slúžia sväté omše. Na sviatok sv. Urbana a sviatok Navštívenia Panny Márie. Z iniciatívy nášho pána farára Petra Cíbiru sa čas po skončení slávenia svätej omše stal pekným spoločným stretnutím tých, ktorí sa tu schádzajú. Na jeho podnet sem prichádza v krojoch dychová hudba Suchovanka, spevácky zbor, deti, dospelí, ale v kroji, ktorý vyšla pani Helena Zigová, býva aj náš pán farár.

Tento rok na sviatok Navštívenia Panny Márie nás svojou prítomnosťou potešila a prekvapila mužská skupina z Terchovej.

Pozvanie prijali od pátra Vladimíra Pavlu a folklórnymi pesničkami prispeli k pekej atmosfére nedeľného popoludnia. Patrí im naše poďakovanie, ale aj ich priateľovi pátrovi Vladimírovi Pavlovi.

H.T., foto: Miroslav Daniš

Dôchodcovia za poznaním

Suchovská organizácia JDS je veľmi aktívna. Len prednedávnom uskutočnila dvojdňový výlet na Oravu a už 18. júla sa jej podarilo zorganizovať ďalší jednodňový po stopách našich predkov.

V stanovený deň ráno o 7.30 hod. plne obsadený autobus sa vydal na cestu. Prvá zastávka bola v Častej-Papierničke. Pán riaditeľ tohto luxusného zariadenia nás prijal a osobne nám poukazoval priestory, kde sa pomerne často zdržiavajú významné osobnosti, či už zahraničné alebo domáce. Náš dojem? Výborný, skvelý! Prostredie aj na rekreačný pobyt nádherne. Len pre naše vrecká troška finančne náročné. Snáď niekedy!? Plní skvelých dojmov sme pokračovali Ďalej.

A už sa pred nami týčil Devín. Po cestičke, pekne upravenej, mierne stúpajúcej do kopca, sme sa dostali na nádvorie. Tu sme stretli veľmi šikovnú sprievodkyňu, ktorá nám porozprávala všetko o histórii Devína a všetkého, čo k tomu patrí. Prezreli sme si s jej slovným komentárom aj vnútorné expozície. Podpisali sme sa do kroniky a vyšli opäť na nádvorie. Tu nás upútala studnička, do ktorej nalejete vodu, niečo si prajete, ale nikomu to neprezradíte a vaše želanie sa splní. Mnohí z nás

to skúsili, či sa sen splní, ukáže budúcnosť. Výhľad z nádvorja na sútok Dunaja a Moravy bol neopísateľný. Tí zdatnejší a odvážnejší vyšli aj po schodoch na najvyššie miesta Devína. Pohľad, ktorý sa im naskytol, sa snáď nedá ani popísať.

Ďalšia cesta - smer botanická záhrada. Skleníky alebo krásne exponáty v prírode – opäť zážitok! Len jedna chybička, za ktorú nikto nemôže – počasie. Prečo? Prílišné teplo. No všetko zvládame. Veď sú tu aj občerstvovacie miesta, či už stánok s občerstvením, alebo polievacie telesá. Prebehnúť sa pod drobnými kvapôčkami rosy (tak ako zamlada) nie je na zahodenie.

Posledná zastávka - ZOO. Mnohí tu ešte neboli, mnohí veľmi dávno. Vynovená ZOO mala čo ukázať všetkým. Prezreli sme si zaujímavé zvieratá živé i neživé (brontosauři, dinosauři ap.). Najviac zaujali výmyselné opice, no upútal aj zdatný lev. Po absolvovaní prehliadky nás čakala už len cesta domov. A predsa ešte jedno zastavenie. Modra – zmrzlina. Takéto zmrzlinové ochladenie padlo každému dobre. Skončil sa jeden nádherný deň a my plní dojmov, krásnych zážitkov sme sa unavení ale spokojní vracali domov. Verme, že o rok vyrazíme po stopách našich predkov opäť. Vďaka patrí organizátorom, najmä pani Kráľovej.

Anka Oravcová, účastníčka výletu

Apoštolát modlitby na mesiac august:

- **Všeobecný:** Aby sirotky mali všetku potrebnú starostlivosť, nevyhnutnú pre svoju ľudskú a kresťanskú formáciu.
- **Misijný:** Aby si kresťania uvedomili svoje povolanie byť misionármi v každom prostredí a vo všetkých okolnostiach.
- **Úmysel KBS:** Nech po vzore Preblahoslavenej Panny Márie kráčajeme cestou Božích príkazov, aby nás Boh raz vzal k sebe do neba.

DUCHOVNÉ OZVENY

Farský mesačník

Vychádza poslednú nedeľu
s dátumom nasledujúceho mesiaca.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev,
farnosť Suchá nad Parnou, č. 431,
PŠČ 919 01. Tel.: 033 / 55 80 144.

Zodpovedný redaktor:
Mgr. Peter Cibira, administrátor
Grafická úprava: Ing. Peter Spusta

S povolením Arcibiskupského úradu
v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98

Cena: dobrovoľný príspevok

júl v našej farnosti

Zosnulí:

- + 26. 6., Pavol Koniarek, Suchá, 82.r.
- + 29. 6., Terézia Jancová, Suchá, 84.r.
- + 19. 7., Štefánia Malovcová, Košolná, 72.r.
- + 22. 7., Irena Cisarová, Suchá, 86.r.
- + 23. 7., Magdaléna Kocmálová, Košolná, 92.r.

Pokrstení:

- *27. 3. 2006, Kristína Danišová, Trnava
- *28. 2. 2006, Karin Čapkovičová, Suchá
- *26. 6. 2006, Lucia Benovičová, Zvončín

Sviatosť manželstva uzavreli:

- 1. 7. Pavol Stachovič a Ingrid Hřčková
- 15. 7. Juraj Bínovec a Gabriela Krajčovičová

Výročia, významné cirkevné akcie

6.8.

výročie smrti pápeža Pavla VI.
(1978)

24.8.

biskupská vysviacka Ján
Chryzostom kardinál Korec, SJ,
emeritný biskup (1951), Nitra

25.8.

sviatok blahorečeného
mučeníka rehoľného kňaza
Metoda Dominika Trčku

30.8.

výročie posviacky katedrálneho
chrámu v Trnave

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na august

(Rozpis sv. omši je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

Počas dovolenky od 18.8. – 1.9. sv. omše v týždni nebudú. Súrne prípady (zaopatovanie, pohreby) bude zastupovať vdp. v Dlhej. Tel. č. 0905/554 185, 0903/774 185

Sv. omše v týždni

18.00 - Suchá - utorok - piatok;

17.00 - Košolná - streda;

17.00 - Zvončín - štvrtok

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

4. augusta – 1. piatok v mesiaci
18.00 – Suchá

5. augusta – 1. sobota v mesiaci
7.30 – Suchá

6. augusta – 18. nedeľa v Cezročnom období
18.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Košolná

13. augusta – 19. nedeľa v Cezročnom období
18.00 - Košolná, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Zvončín

15. augusta – Nanebovzatie Panny Márie
18.00 - Suchá, v pondelok, platná na sviatok
7.30 - Košolná;
17.00 - Zvončín; 18.00 – Suchá

20. augusta – 20. nedeľa v Cezročnom období
18.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Košolná

27. augusta – 21. nedeľa v Cezročnom období
18.00 - Košolná, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Zvončín

August 2006

Obdobie cez rok

Ut **1** Alfonz Mária de Liguori, biskup, uč. Cir.

St **2** Euzébius Vercellský, bisk. (Porciunkula

Št **3** Peter, biskup

Pi **4** Ján Mária Vianney, kňaz

So **5** Výročie posvätenia Hlavnej mariánskej baziliky v Ríme

Ne 6 18. nedeľa v cezročnom období

Po **7** Sixtus II., pápež a spol., mučeníci

Ut **8** Dominik, kňaz

St **9** Terézia Benedikta z Kríža, rehoľ., muč.

Št **10** Vavrinec, diakon, mučeník

Pi **11** Klára, panna

So **12** Jana Františka de Chantal, rehoľníčka

Ne 13 19. nedeľa v cezročnom období

Po **14** Maximilián Mária Kolbe, kňaz, muč.

Ut 15 Nanebovzatie Panny Márie

St **16** Štefan Uhorský

Št **17** Hyacint

Pi **18** Helena

So **19** Ján Eudes, kňaz

Ne 20 20. nedeľa v cezročnom období

Po **21** Pius X., pápež

Ut **22** Panna Mária Kráľovná

St **23** Ružena Limská, panna

Št **24** Bartolomej, apoštol

Pi **25** Ľudovít, kráľ

So **26** Anastáz, patrón hercov

Ne 27 21. nedeľa v cezročnom období

Po **28** Augustín, biskup, učiteľ Cirkvi

Ut **29** Mučenícka smrť Jána Krstiteľa

St **30** Erik, kráľ

Št **31** Rajmund, rehoľník